

KOŁAT (13) *sb m*

o prawdopodobnie jasne (tak w kołatać); a jasne (w tym 1 r. błędne znakowanie).

sg *N* kołat (8). ◇ *G* kołatu (1). ◇ *A* kołat (4).

Sł stp brak, Sł stp nazw os, Cn notuje, Linde XVII – XVIII w.

Hałas, łoskot; plangor Calep; pulsatio, pulsus, strepitus Cn (13) : RejKup f7; BielKron 245; łągá iego nie dáleko będąc/ á łąszącz niezwykły kołat w komorze/ werwał fie thám/ y páná iuz wifzácego odciał GórnDworz Q8v; RejZwierc 70v; Calep 811b, 1010a.

kołat czego (1): Słyfzeć [...] kołat obráciące⁸⁰ fię kołá [sonus actae rotae] ModrzBaz 142v.

W połączeniu szeregowym (1): Huk/ grzmot/ kołat/ trzask łąrálzny/ Niebo brzmi y łąfły/ Gdy gwałtownie w Tátary vderzyli náfzy StryjKron 702.

W charakterystycznych połączeniach: kołat niezwykły, rozmaity, wielki.

Szereg: »sap a kołat« (1): to też iuz będzie więcey łąpu á kołátu niżli cudnego pífkánia. RejZwierc 71.

Przen: Zamieszanie, kłopoty (2) :

W połączeniach szeregowych (2): Páthrz iáko ná wízem fwiecie rozmaity kołat/ łoskot/ kłopot. RejZwierc 70v, 192v.

a. *Stukanie do drzwi (2) :*

Wyrażenie: »kołat we drzwi« (2): CiekPotr 84; Częłyby kołat bywał we drzwi wdowo twoie ZbylPrzyg B2v.

Synonimy: grzmot, huk, łoskot, szum, trzask.

Cf KOŁATANIE